

РЕШЕНИЕ

№ 27382

гр. София, 08.07.2026 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 3 състав, в публично заседание на 04.06.2026 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Атанас Николов

при участието на секретаря Ирена Йорданова, като разгледа дело номер **4418** по описа за **2026** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. вр. с чл.226 от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/ във връзка с чл. 22, ал. 7 от Закона за енергетиката.

Образувано е по жалба на „Слатина солар“ ООД с ЕИК[ЕИК] срещу Решение №Ж-13/08.01.2026г. на КЕВР. Твърди се, че решението е неправилно и незаконосъобразно, поради което се иска отмяната му.

В с.з., жалбоподателя, редовно призован, чрез процесуален представител поддържа жалбата на инвокираните в нея основания.

Ответната страна, оспорва жалбата и пледира за отхвърлянето ѝ.

Заинтересованата страна, редовно призована, не взема становище по жалбата.

От фактическа страна.

Жалбоподателят оспорва „неправомерно платена сума в размер на 7 848,00 лв. за съгласувателна процедура между ЕРМ Запад и ЕСО ЕАД по повод присъединяване на обект от ВЕИ към разпределителната електрическата мрежа.“

Процедурата за присъединяване се отнася за обект за производство на електрическа енергия с номинална генерираща мощност 2997 kW, намиращ се в ПИ с идентификационен номер 07702.501.11 по кадастралната карта на [населено място], общ. Бяла С., област В..

Процедурата е стартирала с подаване Искане, от „Слатина Солар“ ООД, за проучване на условията за присъединяване на горепосочения обект, до ЕРМ Запад, с вх. № [ЕГН]/22.05.2023 г.

Жалбоподателят твърди, че на 07.07.2023 г. ЕРМ Запад на основание чл. 53, ал. 2 от Наредба № 6/2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредба № 6/2014 г. отм. към настоящия момент, но действаща към момента на започване на процедурата по присъединяване) е поискало от „Слатина Солар“ ООД да заплати сумата в размер на 7 848.00 лв. с ДДС за „извършване на съгласувателна процедура между ЕРМ Запад и ЕСО ЕАД“.

След издадена фактура от ЕРМ Запад и заплащане от „Слатина Солар“ ООД на горепосочената сума, разпределителното дружество е изготвило Становище № [ЕГН]/17.05.2024 г. с условията за присъединяване. Между страните е подписан и Предварителен договор за присъединяване № [ЕГН]/15.11.2024 г.

Жалбоподателят счита, че „съгласуването на условията за присъединяване от ЕСО ЕАД“ не представлява „проучване за присъединяването на ФТЕЦ към разпределителната мрежа и не съответства на включените количества и обем разходи на стойност 7 848.00 лв. от ценоразпис, одобрен с Решение № Ц-27/28.07.2016 г. на КЕВР. „Проучване за присъединяване на електрически централи от ВЕИ с обща инсталирана генераторна мощност до 15 MW, включително.

Според жалбоподателя „в цитираното решение не се съдържа и услуга със съответната цена за присъединяване на обект на оператора на разпределителната мрежа към преносната електрическа мрежа.“

Искането на жалбоподателя към КЕВР е да „постанови решение, с което да задължи ЕРМ Запад да възстанови неоснователно заплатената от „Слатина Солар“ ООД сума в размер на 7 848.00 лв.“

Жалбата, заедно със Становището на ЕРМ Запад по нея са получени в КЕВР на 11.07.2025 г., изпратени в писмо с ERMZ-OUT-2696/11.07.2025.

Становището си по жалбата ЕРМ Запад е предоставило информация за хронологията по процедурата за присъединяване на горезаявения за присъединяване обект от „Слатина Солар“ ООД.

На 25.05.2023 г. „Слатина Солар“ ООД е подало Искане с вх. № [ЕГН] за проучване на условията

за присъединяване на обект: „фотоволтаична централа с мощност 3000 kW само за продажба“, находящ се в ПИ с идентификатор 07702.501.11, [улица], [населено място], общ. Бяла С., област В..

ЕРМ Запад на основание чл. 53, ал. 2 от Наредба № 6 /2014 г. (отм.) е внесло в ЕСО ЕАД за съгласуване определените условия за присъединяване на заявената ФТЕЦ към собствената си електроразпределителна мрежа средно напрежение.

На 15.08.2023 г. ЕСО ЕАД е уведомило ЕРМ Запад, че не е съгласувало предложените условия за присъединяване на централата поради изчерпан капацитет на мощност на средно напрежение в п/ст „Бяла С.“.

На 13.11.2023 г. от „Слатина Солар“ ООД е постъпило ново искане за проучване на условията за присъединяване на горепосочения обект.

На 24.11.2023 г. ЕСО ЕАД е уведомило ЕРМ Запад, че „поради намаление на общата мощност на активните процедури за присъединяване на производители на електрическа енергия към п/ст „Бяла С.“, процедурата по присъединяване на „Слатина Солар“ ООД може да продължи.“

На 30.01.2024 г. е подписан Предварителен договор за присъединяване между ЕСО ЕАД и ЕРМ Запад. На 09.05.2024 г. е сключено Допълнително споразумение към Предварителния договор, касаещо промяна на мястото на присъединяване - „Килия № 20“ вместо „Килия № 19“ в ЗРУ на п/ст „Бяла С.“.

ЕРМ Запад е издало Становище № [ЕГН]/17.05.2024 г., съдържащо условията за присъединяване на централата към електроразпределителната мрежа и условията на електропреносния оператор.

На 15.11.2024 г. е подписан Предварителен договор за присъединяване между „Слатина Солар“ ООД и ЕРМ Запад. До настоящия момент инвеститорът не е подавал заявление за сключване на договор за присъединяване на заявената централа.

ЕРМ Запад е заявило, че искането на присъединяването лице за възстановяване на таксата, заплатена на ЕСО ЕАД, е неоснователно.

Според ЕРМ Запад „проведената процедура с ЕСО ЕАД е част от задължителния фактически състав, предвиден в правната уредба за присъединяване на централата. Електропреносният оператор е издал становище. Таксата за тази дейност е платена от производителя и електроразпределителното дружество я е привело на оператора на имплементирано в предварителен договор, сключен с оператора на разпределителната мрежа.“

ЕРМ Запад е посочило, че разходът е предизвикан от и заради конкретния производител и неговите инвестиционни намерения.

Получената жалбата от „Слатина Солар“ ООД чрез ЕРМ Запад е изпратена от КЕВР с писмо изх. № Е-13-62- 99/11.07.2025 г. до ЕСО ЕАД с искане за проверка и предоставяне на становище по нея в срок от 7 дни след получаване на писмото.

Към отговора, заедно със становище по повдигнатите от жалбоподателя проблеми, Комисията е изисквала да бъдат приложени копия на документите от досието на обекта за присъединяване.

Становището на ЕСО ЕАД с изх. № ЕСО-8207#12/08.Ю. 2025 г. е получено в КЕВР на същата горепосочена дата.

От становището на преносния оператор по подадената жалба от „Слатина Солар“ ООД срещу заплатената цена за услуга - проучване на условията за присъединяване на фотоволтаична централа (ФЕЦ); с инсталирана мощност 3 MW, предвидена за изграждане в ПИ, с идентификатор 07702.501.11, [улица], [населено място], общ. Бяла С., област В., става ясна хронологията по процедурата по присъединяване.

След подаване с вх. № ЦУ-ЕСО-8207/1.8.2023 г. на Искане за проучване на условията за присъединяване на обекти на оператор към разпределителната мрежа от ЕРМ Запад, става ясно, че горепосочената ФЕЦ е предвидена да се присъедини на средно напрежение към разпределителната мрежа. За целта е необходимо да се изгради нов електропровод 20 kV и да се осъществи присъединяването му към нова отделна килия в ЗРУ- 20 kV на п/ст „Бяла С.“ 110/20 kV.

ЕСО ЕАД счита, че подадената жалба е неоснователна, защото съгласно действащата нормативна уредба мрежовият оператор е задължен да извърши проучване за присъединяване на нов обект (електропровод 20 kV) на ЕРМ Запад към съоръженията на електропреносната мрежа (към нова отделна килия в-ЗРУ- 20 kV на п/ст „Бяла С.“ 110/20 kV, собственост на ЕСО ЕАД) във връзка с присъединяването на ФЕЦ, с инсталирана мощност 3 MW, предвидена за присъединяване към разпределителната мрежа.

В конкретния случай ЕРМ Запад, с писмо изх. № ERMZ-DOC-9248 от 31.07.2023 г., получено с вх. № ЦУ-ЕСО-8207/1.8.2023 г., е подало Искане за проучване на условията за присъединяване на обекти на оператор към разпределителната мрежа.

С подаване на Искането ЕРМ Запад е заплатило цена от 7 848,00 лв., представляваща цена за услугата „проучване на условията за присъединяване“.

Подаденото искане е разгледано на Постоянен технически съвет (ПТС) на ЕСО ЕАД. След утвърждаване на протокола от изпълнителния директор на ЕСО ЕАД и съгласно взетото решение, с писмо изх. № ЦУ-ЕСО-8207#1/15.08.2023 г., ЕРМ Запад е, уведомено, че ЕСО ЕАД „не е съгласувало предложените условия за присъединяване на обекти за производство на електрическа енергия, тъй като е изчерпан капацитетът на п/ст „Бяла С.“ за присъединяване на генериращи мощности“.

След представяне от ЕРМ Запад с писмо вх. № ЦУ-ЕСО-9137#1/17.10.2023 г. на актуализирана информация за въведените в експлоатация и активните процедури за присъединяване на ВЕИ производители на СрН и НН към разпределителната мрежа, ЕСО ЕАД е извършило анализ и е констатирало, че за п/ст „Бяла С.“ има намаление на общата мощност на Шегивните процедури за присъединяване на производители на електрическа енергия към разпределителната мрежа спрямо информацията от предходната календарна година.

След отправено запитване от ЕСО ЕАД, ЕРМ Запад, с писмо вх. № ЦУ-ЕСО- 5687#4/12.12.2023 г., е потвърдило, че процедурата по присъединяване на процесната ФЕЦ е активна и няма отказ от производителя за инвестиционното му намерение.

Искането е разгледано на ПТС 25/2023 г. и с писмо изх. № ЦУ-ЕСО- 8207#3/09.01.2024 г. на ЕРМ Запад са изпратени два екземпляра на проект на предварителен договор за присъединяване на новия електропровод към п/ст „Бяла С.“.

ЕРМ Запад е върнало подписани от негова страна двата екземпляра на проекта на предварителен договор за присъединяване.

ЕСО ЕАД е предоставило екземпляр на Предварителен договор № ПРД-ПР-20- 2567/30.01.2024 г. на ЕРМ Запад.

По-късно страните са подписали Допълнително споразумение № 1/09.05.2024 г. към горепосочения Предварителен договор, за промяна мястото на присъединяване на „Килия № 20“ вместо „Килия № 19“ в ЗРУ на п/ст „Бяла С.“.

ЕСО ЕАД счита, че е изпълнило стриктно своите задължения по процедурата за присъединяване съгласно изискванията на Закона за енергетика (ЗЕ) и Наредба № 6. Според ЕСО ЕАД Искането на „Слатина Солар“ ООД, за връщане от ЕСО ЕАД на сумата от 7 848,00 лв., заплатена като цена за услугата проучване, е неоснователно.

Към становището по жалбата са приложени копие на документи от досието на присъединявания обект.

Въз основа на тази фактическа обстановка и извършени действия от комисията, същата се е произнесла с оспореното в настоящото производство решение, с което е прекартено производството по жалбата поради неоснователност.

При така установената фактическа обстановка, съдът прави следните правни изводи:

Жалбата е подадена в законоустановения срок, пред надлежен съд и от надлежна страна, за която е налице пряк и непосредствен интерес от обжалване на решението на КЕВР, поради което е допустима.

Разгледана по съществото жалбата е основателна.

Правното основание за издаване на процесното решение на КЕВР е чл. 22, ал. 1, ал. 5 и ал.7 от ЗЕ във вр. с чл. 147, ал. 2 от Наредба № 3/21.03.2017г. за лицензиране дейностите в енергетиката.

Съгласно чл.22, ал.1, т.2 от ЗЕ Комисията разглежда жалби на клиенти срещу доставчици на енергия и природен газ, включително крайни снабдители, свързани с изпълнението на задълженията им по този закон. Според чл.22, ал.5 от ЗЕ в случаите, когато комисията приеме жалба за основателна, тя с решението дава задължителни указания по прилагането на закона. Съгласно чл.22, ал.7 от ЗЕ редът за подаване на жалбите, тяхното разглеждане и процедурата задоброволно уреждане на спорове се уреждат в наредбата по чл. 60. Приложимата наредба е Наредба № 3 /21.03.2013г. за лицензиране дейностите в енергетиката, като

според чл.147, ал.2 от нея когато в резултат на проверката по жалбата и събраните в хода на административното производство доказателства комисията установи, че жалбата е основателна, тя с решението си дава задължителни указания и определя подходящ срок за изпълнението им.

С оглед на така очертаната нормативна рамка, съдът приема, че оспореното решение е издадено от компетентния затова независим специализиран държавен орган – КЕВР в рамките на правомощията му регламентирани в чл. 22 ЗЕ и чл. 147 от Наредба № 3 /21.03.2013г. за лицензиране дейностите в енергетиката.

Решението е валидно, обективизирано в предвидената в закона писмена форма.

Решението съдържа мотиви, които дават възможност да се разберат фактическите и правни основания за издаването му. В обстоятелствената му част са изложени достатъчно съображения в тази посока, позволяващи да се направи както извод за конкретните мотиви, от които органът се е ръководил при вземането на решението, така и да се извърши преценка за законосъобразност на акта.

Спазена е процедурата по провеждане на административното производство, регламентирана в глава IX, раздел I, озаглавен „Жалби“ от Наредба № 3 /21.03.2013г. за лицензиране дейностите в енергетиката, като при проверката са събрани всички необходими доказателства за изясняване на обстоятелствата по нея, както изисква чл.144, ал.1 от Наредбата. Спазени са изискванията на чл.145 от Наредбата и след приключване на проверката е изготвен доклад и проект на решение, в които се отразяват обстоятелствата по жалбата, становището на проверяваното лице, събраните по административната преписка доказателства, правните и фактическите констатации по жалбата. Към доклада и проекта на решение са приложени всички събрани по административното производство доказателства. Докладът, проектът на решение, жалбата и преписката по нея са представени на председателя на комисията, който с резолюция е определил внасянето им за разглеждане на жалбата и решаването ѝ от комисията в закрито заседание.

Оспореното решение на КЕВР е издадено в противоречие с нормите на ЗЕ, Наредба № 6 от 24.02.2014 г. за присъединяване на производители и клиенти на електрическа енергия към преносната или към разпределителните електрически мрежи (Наредба № 6), поради което жалбата срещу него е основателна.

КЕВР е била сезирана с жалба от “Слатина солар” ЕАД за извършване на проверка, относно дължимостта на сума в размер на 7 848 лв., платена от ЕРМ Запад ЕАД за проучване присъединяването на електропровод 20 kV към преносната мрежа от страна на “С. солар”.

Дружеството жалбоподател е изложило аргументи, че тя е недължима, тъй като не е част от

цената за присъединяване на производител по чл.32, ал.1 от Наредба 1.

Според КЕВР в оспореното решение е част от цената за присъединяване и правилно е била платена.

Съдът намира за правилно и съответстващо на закона, становището на жалбоподателя поради следното.

„ЕРМ Запад с писмо изх. № 9248/31.07.2023 г., съгласно чл. 53, ал. 2 от Наредба № 6, е изпратило до „ЕСО“ ЕАД за съгласуване определените от ЕРМ Запад условия за присъединяване на заявения обект. Приложило е и документ за сумата от 7 848 лв. с ДДС за извършване на услугата - „проучване на условията и начина на присъединяване“. На 30.01.24г. е подписан предварителен договор за условията на присъединяване на заявения обект.

Настоящия съдебен състав намира, че дружествата са спазили разпоредбата на чл. 53, ал. 3 от Наредба № 6, съгласно която операторът на преносната мрежа съгласува условията за присъединяване на електрическата централа към електроразпределителната мрежа средно напрежение и сключва предварителен договор за присъединяване в срок от 25 години.

В съответствие с чл. 116 ЗЕ операторът на електропреносната мрежа, съответно операторът на електроразпределителна мрежа е длъжен да присъедини всеки обект на производител на електрическа енергия, разположен на съответната територия, при условията предвидени в закона, като операторът на електропреносната мрежа, съответно операторът на електроразпределителна мрежа, е длъжен да извършва разширението и реконструкцията на електропреносната или съответната електроразпределителна мрежа, свързани с присъединяването на обекти на производители, до мястото на присъединяването. А съгласно чл. 116, ал. 8 ЗЕ, операторът на електропреносната мрежа няма право да откаже присъединяването на нов обект на производител на електрическа енергия въз основа на възможни бъдещи ограничения в преносната способност на мрежата, като предоставя необходимата информация за преносната мрежа във връзка с присъединяването, включително за начина и сроковете за присъединяване, в съответствие с 10-годишния план за развитие на мрежата.

Установено е от съда, че по заявление на “Слатина солар” ЕАД, ЕРМ Запад ЕАД е определило условията за присъединяване на заявения обект и посечено място на присъединяване. За исканата услуга “С. солар” е заплатила сумата 7 848 лв. на ЕРМ Запад ЕАД.

Основателни са доводите на жалбоподателя, че съгласуването, съставлява проучване, за което не се дължи такса за сключване на договор за проучване. Неправилно е посочено в оспореното решение, че се отнася до отделни етапи в процедурата по присъединяване, като съгласуването е обусловено от заплащане на цена.

В процесния случаи е неотнормима разпоредбата на чл. 116а ЗЕ, която е свързана с присъединяване обекти на оператор на електроразпределителна мрежа във връзка с разширяване, реконструкция и модернизация на електроразпределителните мрежи, както и за присъединяване към тях на обекти на производители и

клиенти на електрическа енергия. Този вид присъединяването се осъществява при сключен договор между оператора на електропреносната мрежа и оператор на електроразпределителна мрежа по цени за присъединяване, утвърдени от комисията съгласно съответната наредба по чл. 36, ал. 3, като тази процедура е неотнoсима за конкретния спор.

При тези мотиви на съда, неправилно се явява постановеното то КЕВР решение, тъй като закона не допуска оператора на преносната мрежа да въвежда ограничения за заплащане на такси и забавяне на процедурата във времето, по който начин да се създават предпоставки за дискриминационни мерки в процедурата, поради и което КЕВР при упражняване на своите регулаторни функции на контрол е следвало да даде задължителни указания на оператора на преносната мрежа, като се произнесе в рамките на сезиращото искане за извършване на проверка относно законосъобразността на заплащане на такса за съгласуване в този етап от процедурата.

Изложеното налага отмяна на решението на КЕВР и връщане на преписката за ново произнасяне, съобразно дадените в настоящото решение разяснения и изложени мотиви.

С оглед изложеното , Съдът

Р Е Ш И:

ОТМЕНЯ по жалба на „Слатина солар“ ООД с ЕИК[ЕИК] - Решение №Ж-13/08.01.2026г. на КЕВР.

ИЗПРАЩА преписката на КЕВР за произнасяне съобразно дадените в мотивите на настоящото решение указания по прилагане на закона.

ОСЪЖДА КЕВР да заплати на „Слатина солар“ ООД с ЕИК[ЕИК] направените по делото разноски в размер на 25,56 евро.

Решението може да бъде обжалвано с касационна жалба пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от получаването му.